

העורף	פיקוד
אוכלוסייה	מחלקת
תשפ"ו	"
2026	28

לכבוד:
מחוזות ופקמ"רים
רשויות מקומיות
משרדי ממשלה

מדיניות ההתגוננות לאוכלוסייה¹

מצורף בזאת מסמך מדיניות ההתגוננות מיום שבת, 28 במרץ 2026, בשעה 20:00 ועד ליום שני, 30 במרץ 2026, בשעה 20:00.

1. **נספח א'** – הנחיות התגוננות בחתך אזורי הנחיות.
  2. **נספח ב'** – מדרגי הנחיות במשק החיוני.
  3. **נספח ג'** – בחירת מרחב מוגן והנחיות מצילות חיים.
  4. **נספח ד'** – דף דגשים ומסרים יומי.
  5. **נספח ה'** – פירוט רשימת הרשויות והיישובים בחתך אזורי הנחיות.
  6. **נספח ו'** - החרגות.
  7. **מדיניות ההתגוננות אושרה על ידי מפקד פיקוד העורף.**
- אבקש להעביר את המסמך על נספחיו השונים לכלל הגורמים הרלוונטיים.

בברכה,

ענת ג'יבון, אל"ם
ראש מחלקת אוכלוסייה
פיקוד העורף

¹תכלית המדיניות הינה להתוות קווים מנחים לקביעת האמצעים והפעולות שיש לנקוט בהן במצבים שבהם העורף האזרחי מותקף, תוך קיום איזון בין מאמץ הצלת חיים ושמירתם לבין מאמץ שגרת חירום סבירה לצורך תמיכה בחוסן האוכלוסייה. מתוך מדיניות ההתגוננות נגזרות החלטות הנוגעות להנחיות ההתגוננות לאזרח ולהנחיות ההתגוננות לסקטור החיוני.

נספח א' – הנחיות התגוננות לאזרח

מדיניות ההתגוננות מיום שבת, 28 במרץ 2026, בשעה 20:00 ועד ליום שני, 30 במרץ 2026, בשעה 20:00.

פעילות מצומצמת	אזורי הנחיות
<p>התקהלויות ושירותים - ניתן לקיים התקהלות של עד 50 אנשים במקום שניתן להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות. *החופים סגורים לציבור</p>	
<p>פעילויות חינוכיות - אין לקיים פעילויות חינוכיות.</p>	
<p>מקומות עבודה - ניתן לקיים פעילות במקום שאפשר להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות.</p>	
<p>משק חיוני - ניתן לקיים פעילות במקום שאפשר להגיע ממנו למרחב מוגן תקני. (בהתאמה להגבלות במדרג פעילות הכרחית כמפורט בנספח ב')</p>	

*קו העימות, *גולן צפון, *גולן דרום : בכפוף להנחיות פיקוד הצפון

פעילות חלקית		אזורי הנחיות
<p>התקהלויות ושירותים - שטח פתוח- עד 50 אנשים. במבנה- ניתן לקיים התקהלות של עד 100 אנשים במקום שניתן להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות. *החופים סגורים לציבור</p>		<p>גולן דרום (למעט קצרין וקדמת צבי), גליל תחתון, בקעת בית שאן, הכרמל (למעט דאלית אל כרמל ועספיא), ואדי ערה, מנשה (למעט אור עקיבא, חדרה, ג'סר א-זרקא, וחלק מיישובי מוא"ז חוף הכרמל), בקעה, *שומרון, יהודה, שפלת יהודה (למעט בית שמש), *עוטף עזה, ערבה</p>
<p>פעילויות חינוכיות - ניתן לקיים פעילות חינוכית במקום שאפשר להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות.</p>		
<p>מקומות עבודה - ניתן לקיים פעילות במקום שאפשר להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות.</p>		
<p>משק חיוני - ניתן לקיים פעילות במקום שאפשר להגיע ממנו למרחב מוגן תקני. (בהתאמה להגבלות במדרג <u>פעילות הכרחית</u> כמפורט בנספח ב')</p>		

*שומרון : בכפוף להנחיות פיקוד המרכז.
*עוטף עזה : בכפוף להנחיות פיקוד הדרום.

מונחים מקצועיים

- **התקהלויות ושירותים** - הנחיות להתקהלות של אנשים השוהים באותה נקודת זמן באזור מסוים, לרבות מקומות מקבלי קהל דוגמת: מופעי בידור, חתונות, בתי תפילה ופעילויות תרבות. פעילויות ספורט עממי, מכוני כושר וחדרי סטודיו לבוגרים מעל גיל 18, וההגבלות על השירותים הזמינים לאזרחים.
- **מקומות עבודה** - הנחיות להפעלת מקומות עבודה, עסקים ומסחר, לרבות קבלת קהל, פעילות ספורט תחרותית במסגרת התאחדויות ואיגודי הספורט – לבוגרים מעל גיל 18.
- **פעילויות חינוכיות פורמלית** - הנחיות להפעלת מוסד המקיים לימודים, כולל מעונות יום, גני ילדים, משפחתונים (עד גיל 6), בתי ספר, צהרונים, חינוך מיוחד, פעילות ספורט תחרותית במסגרת התאחדויות ואיגודי הספורט – לילדים ונוער עד גיל 18. פעילות חינוכית - השכלה גבוהה והכשרה מקצועית.
- **פעילות חינוכית בלתי פורמלית** כולל קייטנות, תנועות נוער, מחנות קיץ, סמינרים, חוגים לילדים.
- **משק חיוני** - א. מפעל חיוני כמשמעותו בחוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967.
ב. גורמי ייצור, משאבים, שירותים, מוצרים, חומרים, אספקה ופעולות החיוניים לקיום האוכלוסייה, למאמץ המלחמתי ולכלכלת המדינה (אף אם אינם "מפעל חיוני" במובן פסקה 1), **כפי שהוגדרו על ידי משרדי הממשלה או הרשויות הייעודיות במערך מל"ח כמשק חיוני**.
- **זמן התגוננות** - זמן ההגעה למרחב המוגן (תלוי ביישוב בו אנו שוהים).
- **מרחב מוגן תקני** - מרחב מוגן דירתי (ממ"ד), מרחב מוגן קומתי (ממ"ק), מרחב מוגן מוסדי (ממ"מ), מקלט (ציבורי ומשותף) בלבד.
- **מרחב מוגן מיטבי** - המרחב המוגן הטוב ביותר, שנוכל להיכנס אליו בעת קבלת התרעה ובהתאם למדרג "הכי מוגן שיש" (מרחב האפשרויות לבחירת מרחב המוגן מפורט בנספח ג').
- **מבנה** - חלל בעל תקרת בטון המוקף ומתוחם בקירות הבנויים מבטון או בלוקים ובעל שטח חלונות כולל שאינו עולה על 15% מסך שטח רצפת החלל.
- **שטח פתוח** - מקומות שאינם בתוך מבנה, לרבות מבנים בבנייה קלה, מבנים יבילים, קרוונים ומבנים מגבס או מעץ.

נספח ב' – מדרגי ההנחיות במשק החיוני

1. ההתאמות שנערכו במדיניות העדכנית נובעות ממאפייני האיום הנוכחי והמענה המיגוני הנדרש לו. העיקרון המוביל הוא התאמת ההנחיה בדבר המיגון לסוג האיום וחומרתו, בהתאם להנחיות הקבועות במדרגי מדיניות ההתגוננות.
2. מדיניות ההתגוננות **המחמירה (פעילות הכרחית)** מאפשרת את המשכיות המשק על פי עקרון פעילות 'בסמוך למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות' או 'בתוך מרחב מוגן תקני' נדרש לפי רמה זו-מפורט בהתאמה במסמך. (חישוב היקף האנשים על פי מפתח של 0.5 מ"ר לאדם משטח המרחב המוגן התיקני).
3. **פעולות מחייבות במשק החיוני, בכל מדרגי המדיניות:**
  - א. אמצעי התרעה - יש לוודא את קיומם של אמצעי התרעה, בהתאם לפירוט הבא:
    - 1) עובדים ומספקי שירותים ניידים - יש לוודא כי יישומן פיקוד העורף מותקן על הנייד ושירותי המיקום מופעלים, ובנוסף לוודא קיומה של כריזה ידנית.
    - 2) עובדים ומספקי שירותים נייחים - מומלץ לוודא את קיומה של מערכת נופר או נופרית, תקינותה וחיבורה לכריזה עבור המתן התרעה במקום או במבנה.
  - ב. מיגון - יש לוודא:
    - 1) כשירות ואחזקה של המרחב המוגן
    - 2) שילוט למרחב המוגן
    - 3) וידוא ציוד אישי (לפי הצורך)
  - ג. מידע - יש לוודא:
    - 1) הנגשת שירותים מקוונים במקומות שניתן לצמצם בהם התקהלות.
    - 2) הצבת שילוט הנחיות בעת מצבי חירום.
    - 3) תדרוך ותרגול עובדים להתנהגות נכונה בעת קבלת התרעה.

ד. להלן ההנחיות לסקטור החיוני - במדרג פעילות הכרחית :

הנחיות מדיניות ההתגוננות	סוג הסקטור
<ul style="list-style-type: none"> • הנגשת שירותים מקוונים לצמצום התקהלות. • צמצום נוכחות פיזית של כוח האדם למינימום הנדרש לצורך פעילות חיונית בלבד, על פי קביעת המשרד או הגוף. • קיום פעילות במקום שאפשר להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות, או בתוך מרחב מוגן תקני. • בקבלת התרעה - על העובדים <u>והקהל</u> להיכנס למרחב מוגן תקני בלבד בזמן ההתגוננות העומד לרשותם. 	<p>מתקן מקבל קהל</p>
<ul style="list-style-type: none"> • צמצום נוכחות פיזית של כוח אדם למינימום הנדרש לצורך פעילות חיונית בלבד, על פי קביעת המשרד או הגוף. • קיום פעילות במקום שאפשר להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות, או בתוך מרחב מוגן תקני. • בקבלת התרעה - על העובדים להיכנס למרחב מוגן תקני בלבד בזמן ההתגוננות העומד לרשותם. 	<p>מתקן שאינו מקבל קהל</p>
<ul style="list-style-type: none"> • עובדים בשטח פתוח ללא גישה למרחב מוגן תקני או למבנה - עבודה עם ציוד מיגון אישי. * הנחיות אלו אינן חלות על נהגים (הנחיות לנהיגה ברכב מפורטות בנספח ג'). * הנחיות אלה כוללות אתרי תשתית וחפירה * צוותי אחזקה, צוותי אספקה וצוותי תובלה של המפעלים החיוניים של משרד הביטחון הפועלים בשטחים מאוימים - מחויבים בציוד מיגון אישי. 	<p>עובדים ומספקי שירותים בשטחים פתוחים</p>
<ul style="list-style-type: none"> • בקבלת התרעה - על העובדים להיכנס בזמן ההתגוננות העומד לרשותם לאחת מהאפשרויות הבאות: 1. מרחב מוגן תקני. 2. מרחב מוגן מוגמר המותקנים בו פרטי מסגרות, חלון ודלת מאושרים ופעילים 	<p>ענף הבנייה - אתרי בנייה מנופאים ועגורנים</p>
<ul style="list-style-type: none"> • קיום פעילות במקום שניתן להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות או בתוך מרחב מוגן תקני. • בקבלת התרעה - על העובדים והקהל להיכנס למרחב מוגן תקני בלבד בזמן ההתגוננות העומד לרשותם. 	<p>רשתות שיווק, סופרמרקטים ומכולות</p>
<ul style="list-style-type: none"> • צמצום קווים בהתאם להנחיות משרד התחבורה. • בקבלת התרעה - על הנהגים לעצור בצד הדרך, לפתוח את הדלתות, ולהנחות את הנוסעים במערכת הכריזה: "אזעקה, יש להיכנס במהירות למבנה קרוב או להתכופף מתחת לקו חלונות ולהגן על הראש באמצעות הידיים". 	<p>אוטובוסים עירוניים</p>

<ul style="list-style-type: none"> • צמצום קווים בהתאם להנחיות משרד התחבורה. • בקבלת התרעה - על הנהגים לעצור בצד הדרך, לפתוח את הדלתות, ולהנחות את הנוסעים במערכת הכריזה: "אזעקה, יש להתכופף מתחת לקו חלונות ולהגן על הראש באמצעות הידיים". 	<p>אוטובוסים בין-עירוניים</p>
<ul style="list-style-type: none"> • צמצום פעילות - אישור תנועה מענף חומרים מסוכנים בפיקוד העורף. • בקבלת התרעה בזמן ביצוע פריקה או טעינה של חומר מסוכן - על המפעיל לסגור את הברזים במכליות ולאחר מכן להיכנס למרחב המוגן המיטבי ובהתאם למדרג הכי מוגן שיש בזמן ההתגוננות העומד לרשותו. 	<p>משנע חומר מסוכן</p>
<ul style="list-style-type: none"> • צמצום תחנות לחיוניות. • המתנת הנוסעים במקום שאפשר להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות או בתוך מרחב מוגן תקני. • בקבלת התרעה - על המאבטחים והבקרים להכווין את כלל העובדים והנוסעים להיכנס למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות העומד לרשותם. 	<p>תחבורה - תחנות מרכזיות</p>
<ul style="list-style-type: none"> • צמצום קווים בהתאם להנחיות משרד התחבורה. • ציוד מיגון אישי בהישג יד לצוותי שטח. • בקבלת התרעה- א. מאבטחים בתחנות וצוותי שטח – יש להכווין את כלל העובדים והנוסעים להיכנס למרחב המוגן המיטבי ובהתאם למדרג 'הכי מוגן שיש' בזמן ההתגוננות העומד לרשותם. ב. רכבת בנסיעה וצוותה - על הנהג להאט את מהירות הרכבת ל-30 קמ"ש עד לתחנה הקרובה שם יעצור. על הפקח להנחות את הנוסעים במערכת הכריזה: "אזעקה, יש להוריד את וילונות החלונות, להתכופף מתחת לקו חלונות ולהגן על הראש באמצעות הידיים" עד להנחיה מפורשת מפקע"ר. ג. רכבת בתחנה וצוותה - על הנהג לפתוח דלתות, יש לרדת בזהירות ולהיכנס למיגון מיטבי בתחנת הרכבת. ד. תחנות נוסעים / מוסכים ומתחמים - על העובדים והקהל להיכנס למרחב המוגן המיטבי ובהתאם למדרג הכי מוגן שיש בזמן ההתגוננות. ה. רכבות המשנעות חומרים מסוכנים - בהתאם להנחיות של ענף חומרים מסוכנים בפיקוד העורף. 	<p>תחבורה - רכבת ישראל</p>
<ul style="list-style-type: none"> • צמצום קווים בהתאם להנחיות משרד התחבורה • בקבלת התרעה - על הנהגים לעצור במשנה זהירות במקום בטוח (כולל פינוי צומת), לפתוח את הדלתות, ולהנחות את הנוסעים במערכת הכריזה: "אזעקה, יש להיכנס במהירות למבנה קרוב או להתכופף מתחת לקו חלונות ולהגן על הראש באמצעות הידיים". 	<p>תחבורה - רכבת קלה קו עילי</p>
<ul style="list-style-type: none"> • צמצום קווים בהתאם להנחיות משרד התחבורה • בקבלת התרעה – הרכבת תמשיך בנסיעה במקטע התת קרקעי ללא הנחיות מיוחדות לנוסעים. אם הרכבת קרובה ליציאה מהמנהרה לאזור שבו מופעלת התרעה, הרכבת תעצור במנהרה התת קרקעית בפיקוח חדר הבקרה. על הנהג להנחות את הנוסעים במערכת הכריזה: "אזעקה, יש להישאר במקומותיכם". • במרחב התחנה התחתית המאבטחים בשיתוף צוותי המפעיל – יש להכווין את כלל העובדים והנוסעים בתחנות להישאר בתחנה התת קרקעית. 	<p>תחבורה – רכבת קלה קו תחתית</p>

<ul style="list-style-type: none"> • צמצום נוכחות פיזית של כוח האדם למינימום הנדרש לצורך פעילות חיונית בלבד, בהתאם לקביעת המשרד או הגוף. • קיום פעילות במקום שאפשר להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות או בתוך מרחב מוגן תקני. • בקבלת התרעה - על הסגל והקהל (מבקרים ומטופלים) להיכנס למרחב מוגן תקני בזמן התגוננות העומד לרשותם. 	<p>קופות חולים, מרפאות חוץ וטיפות חלב</p>
<ul style="list-style-type: none"> • בבתי חולים שבוצע בהם סקר מיגון - יש לפעול באזורים ירוק, כחול וצהוב. • בתי חולים שלא בוצע בהם סקר מיגון - העברת מחלקות ומחלקות קריטיות ממקומות שאינם מוגנים (דוגמת מבנים קלים וקומות עליונות), למקומות מוגנים על פי סדר העדיפויות הבא: <ol style="list-style-type: none"> 1. מרחב מוגן תקני. 2. מרחב פנימי בתוך מבנה עם קירות מבטון בעלי כמה שפחות פתחים חיצוניים ושתי תקרות, שלפחות אחת מהן מבטון כמו מרתפים, חדרי מדרגות וחניונים. 3. מרחב פנימי בתוך מבנה או מרחב עם קירות חיצוניים ללא פתחים, הכולל שתי תקרות ומעלה, שלפחות אחת מהן מבטון. • בקבלת התרעה - על הסגל והקהל (מבקרים ומאושפזים) להיכנס למרחב המוגן המיטבי ובהתאם למדרג הכי מוגן שיש בזמן ההתגוננות העומד לרשותם. • כל חריגה מהנחיות אלו - בסמכות רשות עליונה לאשפוז. 	<p>בתי חולים</p>
<ul style="list-style-type: none"> • קיום פעילות בתוך מרחב מוגן תקני בלבד. * כל חריגה מהנחיות אלו- בסמכות רשות עליונה לאשפוז. 	<p>רפואה – מכוני דיאליזה</p>
<ul style="list-style-type: none"> • במוסד סיעודי שבוצע בו סקר מיגון - יש לפעול באזורים ירוק, כחול וצהוב. • במוסד סיעודי שלא בוצע בו סקר מיגון - העברת מחלקות ממקומות שאינם מוגנים (דוגמת מבנים קלים וקומות עליונות), למקומות מוגנים על פי סדר העדיפויות הבא: <ol style="list-style-type: none"> 1. מרחב מוגן תקני. 2. מרחב פנימי בתוך מבנה עם קירות מבטון בעלי כמה שפחות פתחים חיצוניים ושתי תקרות, שלפחות אחת מהן מבטון כמו מרתפים, חדרי מדרגות וחניונים. 3. מרחב פנימי בתוך מבנה או מרחב עם קירות חיצוניים ללא פתחים, הכולל שתי תקרות ומעלה, שלפחות אחת מהן מבטון. • בקבלת התרעה - על הסגל והקהל (מבקרים ומאושפזים) להיכנס למרחב המוגן המיטבי ובהתאם למדרג הכי מוגן שיש בזמן ההתגוננות העומד לרשותם. 	<p>רפואה - מוסדות סיעודיים</p>
<ul style="list-style-type: none"> • קיום פעילות בתוך מבנה או במקום שאפשר להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות. • בקבלת התרעה - על הסגל והדיירים להיכנס למרחב הכי מוגן שיש בזמן ההתגוננות העומד לרשותם. 	<p>מסגרות רווחה חוץ ביתיות</p>

נספח ג' – הכנת המרחב המוגן והנחיות מצילות חיים

הנחיות מצילות חיים בעת קבלת התרעה על ירי רקטות

בעת קבלת התרעה יש להיכנס למרחב המוגן המיטבי בהתאם לזמן ההתגוננות העומד לרשותנו ולפעול על פי ההנחיות הבאות:

- **הנחיות לשהים במבנה:** יש להיכנס לממ"ד (מרחב מוגן דירת), ממ"ק (מרחב מוגן קומתי), ממ"מ (מרחב מוגן מוסדי דוגמת מוסד חינוכי או מתקן של הרשות), מקלט, מחסה ציבורי, חדר מדרגות פנימי או חלל פנימי בתוך המבנה.
בממ"ד, ממ"ק, ממ"מ, מקלט ומרחב מוגן במוסד ציבורי - יש לסגור את הדלת היטב ולסובב את הידית ב-90 מעלות, ולוודא שחלון הפלדה החיצוני וחלון הזכוכית הפנימי סגורים (אם מותקן חלון זכוכית דו-כנפי - יש להסיר את הכנפיים מראש ולמקם אותן מחוץ לחדר).
בחדר מדרגות - יש לשהות בגרם המדרגות ולא בחלל הקומה.
בחלל פנימי - יש לשבת צמוד לקיר פנימי, מתחת לקו חלונות ולא מול הדלת.
- **הנחיות לשהים בחוץ:** יש להיכנס למיגון המיטבי בקרבתכם. אם לא ניתן, יש לשכב על הקרקע ולהגן על הראש עם הידיים.
- **הנחיות לנוסעים ברכב:** יש לעצור בצד הדרך, לצאת מהרכב ולהיכנס למרחב המוגן המיטבי הקרוב ביותר. אם לא ניתן להגיע למרחב מוגן מיטבי בפרק הזמן העומד לרשותנו - יש לצאת ולהתרחק מהרכב מעבר לשולי הדרך או לגדר ההפרדה אם קיימת, לשכב על הקרקע ולהגן על הראש עם הידיים.
רק אם לא ניתן לצאת מהרכב - יש לעצור בצד הדרך, לפתוח חלונות, להתכופף מתחת לקו החלונות.
- **תחבורה ציבורית**
באוטובוס בין-עירוני ובהסעות תלמידים - על הנהג לעצור בצד הדרך, לפתוח את הדלתות ועל הנוסעים להתכופף מתחת לקו החלונות, ולהגן על הראש עם הידיים.
באוטובוס עירוני - על הנהג לעצור בצד הדרך ולפתוח את הדלתות כדי שהנוסעים יוכלו להיכנס למיגון המיטבי הקרוב ביותר. אם לא ניתן להגיע למרחב המוגן המיטבי בזמן העומד לרשותנו, יש להתכופף מתחת לקו חלונות ולהגן על הראש עם הידיים.
ברכבת - על הנהג להאט את הרכבת ל-30 קמ"ש עד להגעה לתחנה הקרובה. על הנוסעים להתכופף מתחת לקו החלונות ולהגן על הראש עם הידיים.
- **הנחיות לשהים באירוע רב משתתפים:** אם מתקבלת התרעה בזמן אירוע רב משתתפים, על כלל המשתתפים באירוע לשכב על הקרקע ולהגן על הראש עם הידיים. אם לא ניתן לשכב, יש להתכופף ככל הניתן. באחריות המארגנים לעצור את האירוע מיד עם קבלת ההתרעה וליידע את הקהל.

דגשים חשובים:

- יש להישאר במרחב המוגן המיטבי עד להנחיה מפורשת מטעם פיקוד העורף.
- יש להתרחק מחפצים לא מזוהים או מרקטה המונחת על הארץ, להרחיק סקרנים ולהודיע למשטרה.
- אין להתקהל באזור אירוע. ההתקהלות מסוכנת מחשש לירי רקטות נוסף.
- יש להמשיך ולהאזין להנחיות באמצעי התקשורת.

הנחיות לבחירת והכנת המרחב המוגן

הנחיות פיקוד העורף מאפשרות לכל אחד לבחור מרחב מוגן מיטבי ובהתאם למדרג "הכי מוגן שיש" - כלומר המרחב הכי מוגן שניתן להגיע אליו בזמן העומד לרשותנו.

את המרחב המוגן נבחר בהתאם למרחב האפשרויות הבא:

1. **במרחב הפרטי** - ממ"ד (מרחב מוגן דירת), ממ"ק (מרחב מוגן קומתי) או מקלט משותף בבניין הם הבחירה המועדפת.

2. **במרחב הציבורי** - מקלט ציבורי, מרחב מוגן תקני במוסד חינוכי או במתקן של הרשות (כמו מתני"ס), או מחסה ציבורי שאושר על ידי פיקוד העורף (נדרש לוודא פתיחה מול רשות מקומית).

3. **מקום טוב באמצע** - אם אין ממ"ד, ממ"ק, מקלט משותף או מרחב ציבורי מאושר בקרבתכם, יש לבחור במרחבים הבאים לשימוש כמרחב מוגן:

א. **חדר מדרגות פנימי (ללא חלונות וקירות חיצוניים)** - בעת קבלת התרעה יש לשהות בגרם המדרגות ולא בחלל הקומה. בבניין מעל שלוש קומות - יש לשהות בגרם מדרגות שיש מעליו שתי קומות לפחות. בבניין מתחת לשלוש קומות - יש לשהות בגרם המדרגות של הקומה האמצעית. אין לשהות בקומת הכניסה.

ב. **חלל פנימי שמוקף בכמה שיותר קירות ועם כמה שפחות חלונות ופתחים** - יש לוודא שאין בחלל קרמיקה, חרסינה או זכוכיות שעלולות להתנפץ. בעת קבלת התרעה - יש לשבת צמוד לקיר פנימי, מתחת לקו חלונות ולא מול הדלת.

דגשים חשובים:

- **במבנה בבנייה קלה, מבנה יביל, קרוואן ומבנה מגבס או מעץ** - בקבלת התרעה יש לצאת מהמבנה ולהיכנס למרחב מוגן מיטבי בזמן ההתגוננות העומד לרשותנו. אם לא ניתן, יש לצאת מהמבנה, לשכב על הקרקע ולהגן על הראש באמצעות הידיים.
- תכננו את דרך ההגעה למרחב המוגן ופנו אותה ממכשולים ומחפצים.
- אין להימצא ברחבת הכניסה לבניין, מכוון שקיים סיכון לרסיסים והדף כתוצאה מנפילות טילים בסמוך לבניינים.
- נא השאירו את דלת הכניסה לבניין פתוחה לטובת הציבור השוהה בחוץ.

ציוד לחירום:

- מים ומזון שאינו דורש קירור לכל בני הבית לשלושה ימים לפחות
- תאורת חירום
- פנס וסוללות
- ערכת עזרה ראשונה
- תרופות ומרשמים מודפסים
- רדיו וסוללות
- מטענים ניידים לטלפון הנייד
- ציוד מיוחד בהתאם לצורכי המשפחה (תינוקות, קשישים, בעלי חיים וכדומה).

אמצעי התרעה:

לכל יישוב אזור התרעה משלו. בנוסף, יש ערים שפוצלו למספר אזורי התרעה. לבדיקת אזור ההתרעה יש להיכנס לפורטל החירום הלאומי.

ההתרעה תופעל בכל מקום בו קיימת סכנה לאוכלוסייה, באמצעים הבאים:

- **יישומון פיקוד העורף** - מספק התרעה אישית ומידע מציל חיים בהתאם למיקומכם (יש לוודא את הפעלת שירותי המיקום) ול-10 אזורי עניין. וודאו עוד היום שהיישומון מותקן על הטלפון הנייד שלכם.
- **פורטל החירום הלאומי** – אמצעי התרעה ביתי שמספק התרעה אישית באמצעות צליל ותצוגה, בתנאי שהפורטל פתוח על צג המחשב. יש ללחוץ על האייקון של הרמקול ליד לשוניית "התרעות" בדף הבית, ולאחר מכן להגדיר בדף "התרעות" את היישובים שרוצים לקבל עבורם התרעה (אם לא מגדירים יישובים, מקבלים התרעה על כל היישובים בארץ).
- **צופרי פיקוד העורף** - מיועדים בעיקר לשוהים מחוץ לבית. משך האזעקה שווה לפרק הזמן העומד לרשותכם להיכנס למרחב המוגן.
- **אמצעי התקשורת** - התרעות פיקוד העורף ניתנות גם בערוצי הטלוויזיה, בתחנות הרדיו האזוריות והארציות, ובחלק מאתרי האינטרנט החדשותיים.

אמצעי לקבלת הנחיות מצילות חיים באירוע רחב היקף:

- **"מסר אישי" בטכנולוגיית (Cell Broadcast) CB** - יכולת להעברת הודעות התגוננות באירועי חירום רחבי היקף ישירות לטלפונים ניידים, ללא צורך בביצוע כל פעולה מצד האזרח. ההודעה תלווה בצליל ייעודי ופריצה מיידית לצג הנייד. שימו לב, הודעה זו אינה מהווה תחליף ליישומון פיקוד העורף.

נספח ד' – דף מסרים ודגשים יומי

- **מדיניות ההתגוננות נותרה ללא שינוי.**
- ההחלטות המתקבלות מציבות בראש ובראשונה את ביטחון האזרחים, ומתוך אחריות מלאה לחיי אדם. המאמץ המתמשך הוא לאפשר קיומה של שגרת חירום גם בעת לחימה, באופן מדורג ומבוקר ככל הניתן, מבלי להתפשר על רמת ההגנה הנדרשת. **כל הקלה או החמרה במדיניות נשענת על איזון מדויק בין צורכי הביטחון לבין המשך תפקודו של המשק והחברה.**
- המציאות הביטחונית מאפשרת המשך מדיניות דיפרנציאלית בין חלקי הארץ, ולכן גם **הפעלת מערכת החינוך נעשית באופן מדורג ובהתאם להערכת המצב.**
- **חשוב מאוד לנצל את הזמן שמביאה ההנחיה המקדימה** - למי שאין ממ"ד בבית או מקלט בבניין - יש הזדמנות לשפר את מצבו ולהגיע למקלט משותף או מחסה ציבורי. מי שלא יכול, בין אם בגלל מוגבלות תנועה או היעדר מיגון - עדיין יכול לשפר את מצבו ולהגיע למקום מוגן יותר בקרבתו.
- **לפני היציאה מהבית, יש לוודא שכל בני המשפחה מכירים את ההנחיות, ולהזכיר לילדים מה עליהם לעשות בעת קבלת התרעה, גם כשהם בחוץ או בנסיעה ברכב. היערכות מוקדמת מאפשרת תגובה מהירה ונכונה בזמן אמת.**
- נוודא שלכולנו **מותקן יישומון פיקוד העורף, ששירותי המיקום פעילים, ושמוגדרים אזורי עניין בהתאם למקומות בהם נשהה במהלך החג.** היישומון מספק התרעות מבוססות מיקום ומידע חיוני בזמן אמת, כך שאם אינכם באזור המוכר לכם תמשיכו להיות מעודכנים ולדעת כיצד לפעול בעת קבלת הנחיה מקדימה או התרעה.
- **בעת קבלת התרעה בזמן נסיעה, יש לעצור בצד הדרך באופן מיידי, לצאת מהרכב ולהיכנס למבנה קרוב.** אם לא ניתן להגיע למבנה בפרק הזמן העומד לרשותכם יש להתרחק מהרכב, לשכב על הקרקע ולהגן על הראש באמצעות הידיים עד להודעה חדש.
- מערכות ההגנה של צה"ל אינן מבטיחות הגנה הרמטית ויתכנו נפילות ופגיעות בעורף. **ההגנה המיטבית מתאפשרת רק בשילוב עם התנהגות נכונה של האזרחים בעת קבלת ההתרעה.** ראינו מאות מקרים שהוכיחו שהקשבה להנחיות הצילה חיים רבים ומנעה פגיעה בגוף.
- אנו מזכירים כי בעקבות היירוטים ייתכן שנמצאים בשטח שברי יירוט שעלולים להיות מסוכנים למגע. לכן חשוב **להזכיר לילדים שלא לגעת בחפצים חשודים. במידה והם מזהים חפץ חשוד, עליהם להתרחק ולעדכן מיד מבוגר אחראי.**
- בקבלת התרעה יש להיכנס למרחב המוגן המיטבי בהתאם לזמן ההתגוננות העומד לרשותכם. **אין לצאת מהמרחב המוגן, גם לא בחלוף 10 דקות מרגע קבלת התרעה.**
- היקף ההתרעות אמנם אינו בהכרח מעיד על היקף הירי, אך בכל מקום בו מופעלת התרעה קיימת סכנה, אם כתוצאה מפגיעה צפויה ואם מנפילת שברי יירוט. על כן ברגע שמתקבלת התרעה חשוב לפעול על פי ההנחיות (טיל או כלי טיס אחד יכול להפעיל התרעות מרובות על פני אזורים נרחבים).
- במקרה של פגיעת טיל בעל יכולת פיזור של חימושים קטנים, המתפזרים בשטח רחב יחסית כזה, יתכן שחלק מהחימושים יישארו על הקרקע ולא יתפוצצו. שימו לב! **חימושים אלו עלולים להתפוצץ בעת מגע. הימצאות בסמוך אליהם מסכנת חיים.** יש להיות ערניים, להתרחק מהאזור, להרחיק סקרנים, ולקרוא לכוחות הביטחון.
- יציאה מהבית לצילום יירוטים ונפילות מסכנת את חייכם. ראינו ברשתות החברתיות וגם לעיתים בערוצי התקשורת תיעודים של יירוטים. **אנשים אשר יוצאים לצלם במקום להיכנס למרחב מוגן מסכנים את חייהם!** חשוב להקפיד להישאר במרחב המוגן מרגע קבלת ההתרעה.
- כל המידע שאתם זקוקים לו בשעה זו בפלטפורמות פיקוד העורף: פורטל החירום הלאומי בכתובת oref.org.il, יישומון פיקוד העורף, המוקד הטלפוני שמספרו 104, באמצעות הודעת טקסט או וואטסאפ לטלפון 052-9104104, ובעמודים הרשמיים בפייסבוק, באינסטגרם, בטוויטר ובטלגרם.

נספח ה' - רשימת הרשויות והיישובים בחלוקה לאזורי הנחיות

אזור הנחיה	רשויות וישובים
גולן צפון	בוקעתא, מגידל שמש, מסעדה, עין קיניא חלק מיישובי מוא"ז גולן- אודם, אורטל, אל רום, מרום גולן, נווה אטי"ב, נמרוד, עין זיוון, שעל, רמת טראמפ, מצוק עורבים
גולן דרום	קצרין חלק מיישובי מוא"ז גולן - אבני איתן, אלוני בשן, אלי-עד, אניעם, אפיק, בני יהודה, גבעת יואב, גשור, חד נס, חספין, יונתן, כנף, כפר חרוב, מבוא חמה, מיצר, מעלה גמלא, נאות גולן, נוב, נטור, קדמת צבי, קשת, רמות, רמת מגשימים חלק מיישובי מוא"ז עמק הירדן- אלמגור, אשדות יעקב(איחוד), אשדות יעקב (מאוחד), האון, מסדה, מעגן, עין גב, שער הגולן, תל קציר
קו העימות	גוש חלב (גיש), חורפיש, כפר ורדים, מטולה, מעיליא, מעלות תרשיחא, נהריה, עיג'ר, פסוטה, פקיעין, קרית שמונה, שלומי חלק מיישובי מוא"ז הגליל העליון- ברעם, גונן, דן, דפנה, הגושרים, יפתח, יראון, כפר בלוס, כפר גלעדי, כפר סאלד, להבות הבשן, מלכיה, מנרה, מעיין ברוך, משגב עס, נאות מרדכי, סאסא, עמיר, צבעון, שדה נחמיה, שמיר, שניר חלק מיישובי מוא"ז מבואות החרמון - בית הלל, דישון, יובל, מרגליות, מרכז כ"ח, רמות נפתלי, שאר ישוב חלק מיישובי מוא"ז מטה אשר - אדמית, אילון, בן עמי, בצת, געתון, גשר הזיו, חניתה, יחיעם, כברי, כפר ראש הנקרה, לימן, מצובה, סער, עברון, ערב אל עראמשה חלק מיישובי מוא"ז מעלה יוסף - אבירים, אבן מנחם, אלקוש, גורן, גרנות הגליל, הילה, זרעית, חוסן, יערה, מנות, מעונה, מתת, נווה זיו, נטועה, עבדון, עין יעקב, פקיעין החדשה, צוריאל, שומרה, שתולה חלק מיישובי מוא"ז מרום הגליל - אביבים, דוב"ב, דלתון, כרם בן זמרה, עלמה, ריחאנייה
גליל עליון	אבו סנאן, בית גיאן, בענה, ג'דידה- מכר, ג'וליס, דיר אל-אסד, חצור הגלילית, טובא- זנגרייה, יאנוח- גית, יסוד המעלה, כסרא- סמיע, ירכא, כפר יאסיף, כרמיאל, מגיד אל כרום, מגדל תפן, מזרעה, נחף, סאג'ור, עכו, צפת, ראמה, ראש פינה חלק מיישובי מוא"ז הגליל העליון- איילת השחר, גדות, חולתה, כפר הנשיא, כרי דשא, מחניים, עמיעד, קדרים חלק מיישובי מוא"ז מבואות חרמון- אליפלט, אמנון, כורזים, כחל, כרכום, משמר הירדן, שדה אליעזר חלק מיישובי מוא"ז מטה אשר- אחיהוד, אפק, אשרת, בוסתן הגליל, בית העמק, יסעור, כליל, כפר מסריק, לוחמי הגטאות, נס עמים, נתיב השיירה, עין המפרץ, עמקה, רגבה, שבי ציון, שיחי' דנון, שומרת חלק מיישובי מוא"ז מעלה יוסף- גיתה, לפידות חלק מיישובי מוא"ז מרום הגליל- אור הגנוז, אמירים, ביריה, בר יוחאי, כדיתה, כפר שמאי, מירון, עין אל אסד, עמוקה, פרוד, שזור, שפר, כפר חושן- ספסופה חלק מיישובי מוא"ז משגב- בר לב, גילון, הר חלוץ, חרשים, טל- אל, כישור, כמאנה, כמון, לבון, מכמנים, פלך, צורית, תובל
מרכז הגליל	אעבליו, בועינה - נוג'ידאת, ביר אל מכסור, דיר חנא, טורעאן, כאבול, כאוכב אבו אל היג'א, כפר מנדא, מע'אר, סחינין, עילבון, עראבה, שעב, שפרעם, טמרה חלק מיישובי מוא"ז אל בטוף- עוזייר, רומאנה, רומת אל הייב חלק מיישובי מוא"ז גליל תחתון - בית רימון, מסד, מצפה נטופה חלק מיישובי מוא"ז מרום הגליל- חזון, טפחות, כלנית, כפר חנניה, עינבר חלק מיישובי מוא"ז משגב- אבטליון, אשבל, אשחר, דמיידה, הררית, חוג'ייראת (ד'הרה), חוסנייה, יובלים, יודפת, יעד, לוטס, מורן, מורשת, מנוף, מצפה אבי"ב, סלמה, עצמון-שגב, ערב אל נעים, צביה, קורנית, ראס אל-עין, רקפת, שורשים, שכניה חלק מיישובי מוא"ז עמק יזרעאל- חנתון
גליל תחתון	טבריה, יבנאל, כפר כמא, מגדל חלק מיישובי מוא"ז גליל תחתון- ארבל, גבעת אבני, הודיות, הזורעים, כפר זיתים, כפר חיטים, לביא, מצפה, שדה אילן, שרונה חלק מיישובי מוא"ז מרום הגליל- לבנים חלק מיישובי מוא"ז עמק הירדן- אלומות, אפיקים, בית זרע, גינוסר, דגניה א', דגניה ב', חוקוק, כנרת מושבה, כנרת קבוצה, פוריה כפר עבודה, פוריה נווה עובד, פוריה עילית, רביד

<p>חלק מישובי מוא"ז אל בטוף- ואדי אל חמאם</p>	
<p>חיפה, טירת הכרמל, נשר, קריית מוצקין, קריית ים, קריית ביאליק, קריית אתא, רכסים חלק מישובי מוא"ז חוף הכרמל- החותרים, כפר גלים חלק מישובי מוא"ז זבולון- איבטין, אושה, יגור, כפר ביאליק, כפר המכבי, כפר הנוער הדתי, כפר חסידים א', כפר חסידים ב', רמת יוחנן</p>	<p>המפרץ</p>
<p>דאלית אל כרמל, עספיא, פוריידים חלק מישובי מוא"ז חוף הכרמל- בית אורן, בית צבי, בת שלמה, גבע כרמל, דור, הבונים, כרם מהר"ל, מאיר שפיה, מגדים, נווה ים, נחשולים, ניר עציון, עופר, עין איילה, עין הוד, עין חוד, עין כרמל, עתלית, צרופה</p>	<p>הכרמל</p>
<p>איכסאל, דבוריה, זרזיר, יפיע, כעביה-טבאש-חג'אג'רה, כפר כנא, כפר תבור, מגדל העמק, משהד, נוף הגליל, נצרת, עילוט, עין מאהל, עפולה, קרית טבעון, בסמת טבעון, ריינה, רמת ישי, שבלי – אום אל גנס כל ישובי מוא"ז בוסתאן אל מרג'י- דחי, כפר מצר, ניין, סולם חלק מישובי מוא"ז גלבע- אביטל, אדירים, אומן, ברק, גבע, גדיש, גדעונה, גן נר, דבורה, חבר, טמרה (יזרעאל), יזרעאל, יעל, כפר יחזקאל, מגן שאול, מוקייבלה, מיטב, מלאה, נאעורה, נורית, ניר יפה, עין חרוד מאוחד, עין חרוד איחוד, פרזון, סנדלה, רם און, רמת צבי, תל יוסף. כלל ישובי מוא"ז עמק יזרעאל- אחוזת ברק, אלון הגליל, אלוני אבא, אלונים, בית זייד, בית לחם הגלילית, בית שערים, בלפוריה, גבעת אלה, גבת, גזית, גניגר, דברת, הושעיה, היוגב, הסוללים, הרדוף, יפעת, כפר ברוך, כפר גדעון, כפר החורש, כפר יהושע, מזרע, מנשית זבדה, מושב מרחביה, קיבוץ מרחביה, נהלל, סוואעד חמירה, עדי, עין דור, ציפורי, רמת דוד, שדה יעקב, שמשית, שריד, תל עדשים, תמרת חלק מישובי מוא"ז זבולון- חיוואלד, נופית, ראס עלי, שער העמקים חלק מישובי מוא"ז גליל תחתון- אילנייה, בית קשת, כדורי, כפר קיש, שדמות דבורה</p>	<p>העמקים</p>
<p>בית שאן חלק מישובי מוא"ז גלבע- בית אלפא, בית השיטה, חפציבה, טייבה (בעמק), מולדת כל ישובי מוא"ז עמק המעיינות- בית יוסף, גשר, חמדיה, טירת צבי, ירדנה, כפר רופין, מירב, מנחמיה, מסילות, מעוז חיים, מעלה גלבע, נווה אור, נווה איתן, ניר דוד, עין הנצי"ב, רוויה, , רשפים, שדה אליהו, שדה נחום, שדי תרומות, שלוחות, שלפים, תל תאומים</p>	<p>בקעת בית שאן</p>
<p>אום אל פחם, באקה אל גרבייה, בסמ"ה (ברטעה, מועאווייה, עין אל-סהלה), ג'ת, חריש, יקנעם עילית, כפר קרע, מעלה עירון, ערערה חלק מישובי מוא"ז מנשה- אום אל קוטוף, אל עריאן, מגל, מי עמי, מייסר, מצפה אילן, מצר, קציר, רגבים כל ישובי מוא"ז מגידו- אליקים, גבעת עוז, גלעד, דליה, יקנעם המושבה, הזורע, מגידו, מדרך עוז, משמר העמק, עין העמק, עין השופט, רמת השופט, רמות מנשה חלק מישובי מוא"ז אלונה- גבעת ניל"י</p>	<p>ואדי ערה</p>
<p>אור עקיבא, בנימינה - גבעת עדה, ג'סר א-זרקא, זכרון יעקב, חדרה, פרדס חנה – כרכור חלק מישובי מוא"ז אלונה- אביאל, עמיקם חלק מישובי מוא"ז חוף הכרמל- בית חנניה, מעגן מיכאל, מעיין צבי, קיסריה, שדות ים חלק מישובי מוא"ז מנשה- אלוני יצחק, ברקאי, גבעת חביבה, גן השומרון, גן שמואל, כפר גליקסון, כפר פינס, להבות חביבה, מאור, מענית, משמרות, עין עירון, עין שמר, שדה יצחק, שער מנשה, תלמי אלעזר</p>	<p>מנשה</p>
<p>אבן יהודה, אורנית, אליכין, אלפי מנשה, אלקנה, גילגוליה, הוד השרון, זמר, טייבה, טירה, כוכב יאיר- צור יגאל, כפר ברא, כפר סבא, כפר קאסם, נתניה, פרדסיה, קדימה צורן, קלנסווה, רעננה, תל מונד, כפר יונה חלק מישובי מוא"ז דרום השרון- אייל, אלישמע, בית ברל, גבעת חן, גן חיים, גני עם, חגור, חורשים, ירחיב, ירקונה, כפר מל"ל, מתן, נווה ימין, נווה ירק, ניר אליהו, נירית, עדנים, צופית, צור יצחק, צור נתן, רמות השבים, רמת הכובש, שדה ורבורג, שדי חמד כל ישובי מועצה אזורית חוף השרון- אודים, ארסוף, בית יהושע, בני ציון, בצרה, געש, חרוצים, יקום, כפר נטר, רשפון, שפיים, תל יצחק כל ישובי מוא"ז לב השרון- בני דרור, גאולים, גנות הדר, חרות, ינוב, יעף, כפר הס, כפר יעבץ, משמרת, נורדיה, ניצני עוז, עזריאל, עין ורד, עין שריד, פורת, צור משה, שער אפרים, תנובות כל ישובי מוא"ז עמק חפר- אביחיל, אומץ, אחיטוב, אלשיב, בארותיים, בורגתה, בחן, בית הלוי, בית חרות, בית ינאי, בית יצחק - שער חפר, ביתן אהרן, בת חן, בת חפר, גאולי תימן, גבעת חיים איחוד, גבעת חיים מאוחד, גבעת שפירא, גן יאשיה, הדר עם, המעפיל, העוגן, חבצלת השרון, חגלה, חופית,</p>	<p>שרון</p>

<p>חיבת ציון, חניאל, חרב לאת, יד חנה, כפר הרא"ה, כפר ויתקין, כפר חיים, כפר ידידיה, כפר מונש, מכמורת, מעברות, משמר השרון, עולש, עין החורש, צוקי ים, שושנת העמקים חלק מישובי מוא"ז שומרון- סלעית, עץ אפרים, צופים, שערי תקווה</p>	
<p>אלעד, מודיעין- מכבים- רעות, מודיעין עילית, ראש העין, שהם חלק מישובי מוא"ז חבל מודיעין- בארות יצחק, בית נחמיה, בית עריף, בני עטרות, ברקת, גבעת כ"ח, גמזו, חדיד, טירת יהודה, כפר דניאל, כפר טרומן, כפר רות, לפיד, מבוא מודיעים, מזור, נופך, נחלים, רינתיה, שילת חלק מישובי מוא"ז גזר- נוף איילון, שעלבים חלק מישובי מוא"ז דרום השרון- נחשונים, עינת חלק מישובי מוא"ז מטה בנימין- גני מודיעין, חשמונאים, כפר האורנים, מבוא חורון, מתתיהו</p>	<p>ירקון</p>
<p>אור יהודה, אזור, בני ברק, בת-ים, גבעת שמואל, גבעתיים, גני תקווה, הרצליה, חולון, יהוד - מונוסון, כפר שמריהו, סביון, פתח תקווה, קריית אונו, רמת גן, רמת השרון, תל אביב - יפו חלק מישובי מוא"ז דרום השרון- גבעת השלושה, גת רימון, כפר סירקין, מגשימים, מעש חלק מישובי מוא"ז חוף השרון- גליל ים</p>	<p>דן</p>
<p>באר יעקב, בית דגן, לוד, מזכרת בתיה, נס ציונה, קריית עקרון, ראשון לציון, רחובות, רמלה חלק מישובי מוא"ז גזר- בית חשמונאי, בית עוזיאל, גזר, גני הדר, גני יוחנן, חולדה, יד רמב"ם, יציץ, ישרש, כפר ביל"ו, כפר בן נון, כפר שמואל, כרמי יוסף, מצליח, משמר איילון, משמר דוד, נען, נצר סרני, סתריה, עזריה, פדיה, פתחיה, רמות מאיר חלק מישובי מוא"ז גן רווה- אירוס, בית חנן, בית עובד, גאליה, גן שורק, נטעים, עיינות חלק מישובי מוא"ז חבל מודיעין- אחיסמך, בן שמן (מושב), גינתון, כרם בן שמן חלק מישובי מוא"ז ברנר- גיבתון, גן שלמה חלק מישובי מוא"ז נחל שורק- יסודות, נצר חזני כל ישובי מוא"ז שדות דן- אחיעזר, גנות, זיתן, חמד, יגל, כפר חב"ד, משמר השבעה, ניר צבי, צפריה</p>	<p>השפלה</p>
<p>ירושלים, גבעת זאב, מבשרת ציון חלק מישובי מוא"ז מטה יהודה- רמת רחל, אבן ספיר, אורה, בית זית, מוצא עילית, עמינדב חלק מישובי מוא"ז מטה בנימין- גבעון החדשה</p>	<p>ירושלים</p>
<p>אבו-גוש, בית שמש, הר אדר, קריית יערים, צור הדסה חלק מישובי מוא"ז מטה יהודה- אביעזר, אדרת, אשתאול, בית מאיר, בית נקופה, בקוע, בר גיורא, גבעת יערים, גבעת ישעיהו, גבעת שמש, גיזו, גפן, הראל, זכריה, זנוח, טל שחר, יד השמונה, ידידה ישעי, כסלון, כפר אוריה, כפר זוהרים, לוזית, מבוא ביתר, מחסיה, מטע, מסילת ציון, מעלה החמישה, נווה אילן, נווה מיכאל – רוגלית, נווה שלום, נחושה, נחם, נחשון, נטף, נס הרים, נתיב הל"ה, עגור, עין נקובא, עין ראפה, צובה, צלפון, צפרירים, צרעה, קריית ענבים, רמת רזיאל, שדות מיכה, שואבה, שורש, שריגים – ליאון, תירוש, תעוז, תרום חלק מישובי מוא"ז יואב- בית גוברין, בית ניר, גלאון, כפר מנחם</p>	<p>שפלת יהודה</p>
<p>אשדוד, בני עיי"ש, גדרה, גן יבנה, יבנה, קריית גת, קריית מלאכי כל ישובי מוא"ז באר טוביה- אביגדור, אורות, אחווה, אמונים, באר טוביה, ביצרון, בית עזרא, גבעתי, חצב, חצור, יינון, כנות, כפר אחים, כפר ורבורג, נווה מבטח, ניר בנים, עזר, עזריקס, ערוגות, שדה עוזיהו, שתולים, תימורים, תלמי יחיאל חלק מישובי מוא"ז ברנר- בית אלעזרי, בניה, גבעת ברנר, קדרון כל ישובי מוא"ז גדרות- גן הדרום, כפר אביב, כפר מרדכי, מישר, משגב דב, עשרת, שדמה חלק מישובי מוא"ז גן רווה- כפר הנגיד, פלמחים כל ישובי מוא"ז חבל יבנה- בית גמליאל, בן זכאי, בני דרום, ניר גלים, קבוצת יבנה, צופיה, גבעת וושינגטון, כרם ביבנה חלק מישובי מוא"ז נחל שורק- בית חלקיה, בני ראם, גני טל, חפץ חיים, יד בנימין חלק מישובי מוא"ז יואב- אל עזי, גת, ורדון, כפר הרי"ף, נגבה, נחלה, סגולה, קדמה, רבדים, שדה יואב חלק מישובי מוא"ז לכיש- אחוזם, זוהר, יד נתן, לכיש, מנוחה, נהורה, נוגה, ניר ח"ן, עוצם, שדה דוד, שדה משה, שחר, תלמים כל ישובי מוא"ז שפיר- אבן שמואל, איתן, אלומה, זבדיאל, זרחיה, מרכז שפירא, משואות יצחק, נועם, עוזה, עין צורים, קוממיות, רווחה, שלוה, שפיר, כפר מנחם</p>	<p>לכיש</p>
<p>שדרות חלק מיישובי מוא"ז אשכול- אבשלום, אוהד, בארי, בני נצרים, דקל, חולית, יבול, ישע, יתד, כיסופים, כרם שלום, מבטחים, מגן, נווה, ניר יצחק, ניר עוז, נירים, סופה, עין הבשור, עין השלושה, עמיעוז, פרי גן, צוחר, רעים, שדי אברהם, שדה ניצן, שלומית, תלמי אליהו, תלמי יוסף חלק מישובי מוא"ז חוף אשקלון- גברעם, זיקים, יד מרדכי, כרמיה, נתיב העשרה חלק מישובי מוא"ז שדות נגב- זמרת, כפר מימון, סעד, עלומים, שובה, שוקדה, תושיה, תקומה</p>	<p>עוטף עזה</p>

<p>חלק מישובי מוא"ז שער הנגב- אור הנר, איבים, ארז, גבים, כיני, כפר עזה, מפלסים, נחל עוז, ניר עם</p>	
<p>אשקלון חלק מישובי מוא"ז חוף אשקלון- באר גנים, בית שקמה, ברכיה, בת הדר, גיאה, הודיה, חלץ, כוכב מיכאל, כפר סילבר, מבקיעים, משען, ניצן א', ניצן ב', ניצנים, ניר ישראל, תלמי יפה</p>	<p>מערב לכיש</p>
<p>באר שבע, חורה, להבים, לקיה, מיתר נאות חובב, עומר, רהט, שגב שלום, תל שבע חלק מישובי מוא"ז אל קסום- אום בטין, אל-סייד, תראבין א-צאנע חלק מישובי מוא"ז בני שמעון- בית קמה, גבעות בר, דבירה, חצרים, להב, כרמים, משמר הנגב, נבטים, שובל חלק מישובי מוא"ז הר חברון- אשכולות, סנסנה</p>	<p>מרכז הנגב</p>
<p>אופקים, נתיבות חלק מישובי מוא"ז אשכול- אורים, גבולות, צאלים חלק מישובי מוא"ז בני שמעון- ברוש, תאשור, תדהר כל ישובי מוא"ז מרחבים- אשכול, בטחה, גילת, מבועים, מסלול, ניר משה, ניר עקיבא, פדויים, פטיש, פעמי תש"ז, קלחים, רנן, שבי דרום, שדה צבי, תלמי ביל"ו, תפרח, אשל הנשיא חלק מישובי מוא"ז שדות נגב- בית הגדי, גבעולים, זרועה, יושיביה, מעגלים, מלילות, שיבולים, שרשרת חלק מישובי מוא"ז שער הנגב- ברור חיל, דורות, רוחמה</p>	<p>מערב הנגב</p>
<p>דימונה, ירוחם, כסייפה, מצפה רמון, ערד, ערערה בנגב מוא"ז אל קסום - דריג'את, מולדה, כוחלה, מכחול כל ישובי מוא"ז נווה מדבר- אבו קרינאת, אבו-תלול, ביר הדאג', קצר-א-סר כל ישובי מוא"ז רמת נגב- אשלים, באר מילכה, טללים, כמהין, מדרשת בן גוריון, מרחב עם, משאבי שדה, ניצנה, עזוז, קדש ברנע, רביבים, רתמים, שדה בוקר</p>	<p>דרום הנגב</p>
<p>אריאל, בית אל, בית אריה - עופרים, עמנואל, קדומים, קרני שומרון חלק מישובי מוא"ז מטה בנימין- אש קודש, אחיה, בית חורון, גבע בנימין, דולב, טלמון, כוכב השחר, כוכב יעקב, מגרון, מעלה לבונה, מעלה מכמש, נוה צוף, נחליאל, ניל"י, נעלה, עטרת, עלי, עפרה, פסגות, רימונים, שילה, נריה, כרם רעים, גבעת הראל, גבעת הרואה, שבות רחל, קידה, עמיחי, עדי עד. חלק מישובי מוא"ז שומרון- אבני חפץ, איתמר, אלון מורה, ברוכין, ברכה, חנינית, חרמש, יצהר, יקיר, כפר תפוח, מבוא דותן, מגדלים, נופים, עלי זהב, ענב, פדואל, קריית נטפים, רבבה, רחלים, ריחן, שבי שומרון, שקד, ברקן, אביתר, חוות גלעד(יישוב), נופי נחמיה.</p>	<p>שומרון</p>
<p>מעלה אפרים כל ישובי מוא"ז ערבות הירדן - ארגמן, בקעות, גיתית, גלגל, חמדת, חמרה, ייט"ב, יפית, מחולה, מכורה, משואה, משכיות, נעמ"ה, נערן, נתיב הגדוד, פצאל, רועי, רותם, שדמות מחולה, שלומציון, תומר, מבואות יריחו, ברוש הבקעה, נווה נגיד.</p>	<p>בקעה</p>
<p>אפרת, ביתר עילית, מעלה אדומים, קריית ארבע חלק מישובי מוא"ז בני שמעון- שומרייה חלק מישובי מוא"ז גוש עציון- אלון שבות, אלעזר, אספר, בת עין, הר גילה, כפר עציון, כרמי צור, מגדל עוז, מעלה עמוס, נווה דניאל, נוקדים, קדר, ראש צורים, תקוע, הגבעה הצהובה, פני קדם, יציב, גבעות, בר כוכבא, איבי הנחל, תקוע ד-ה, שדה בר, שדה בועז, קדר דרום, משמר יהודה, מרחבי דוד, כפר אלדד, בית הברכה, חוות משואות(יישוב). חלק מישובי מוא"ז מטה בנימין- אלון, כפר אדומים, מצפה יריחו, נופי פרת, עלמון חלק מישובי מוא"ז הר חברון- אדורה, בית חג"י, טנא עומרים, כרמל, מעון, בית יתיר, מצדות יהודה, נגוהות, סוסיה, עתניאל, פני חבר, שמעה, שני ליבנה, תלם, מצפה זי"ו, אפקה. חלק מישובי מוא"ז לכיש- אליאב, אמציה, בני דקלים, כרמי קטיף, נטע, שקף חלק מישובי מוא"ז תמר- הר עמשא</p>	<p>יהודה</p>
<p>כל ישובי מוא"ז מגילות ים המלח- אבנת, מצפה שלם, אלמוג, בית הערבה, ורד יריחו, קליה חלק מישובי מוא"ז תמר- נאות הכיכר, נווה זוהר, עין גדי, עין תמר</p>	<p>ים המלח</p>
<p>חלק מישובי מוא"ז חבל איילות- אליפז, באר אורה, גרופית, יהל, יטבתה, לוטן, נאות סמדר, נווה חריף, סמר, קטורה, שחרות, שיטים כל ישובי מוא"ז ערבה תיכונה- חצבה, ספיר, עידן, עין יהב, עיר אובות, פארן, צופר, צוקים חלק מישובי מוא"ז תמר- עין חצבה</p>	<p>ערבה</p>
<p>אילת חלק מישובי מוא"ז חבל איילות- איילות</p>	<p>אילת</p>

נספח ו' - החרגות

החרגה	אזור הנחיה
ניתן להפעיל מסגרות לילדים עובדים חיוניים בשעת חירום בהתאם לנוהל משרד הבריאות ומשרד החינוך (מעונות יום-ומפ"ל) ¹ ו'נוהל מענה לילדי עובדים חיוניים' בין משרדיים של רח"ל בתוך מרחב מוגן תקני בלבד.	<p>אזורי הנחיה: *קו העימות, *גולן צפון, *גולן דרום (בקצרין, קדמת צבי), גליל עליון, מרכז הגליל, העמקים, המפרץ, הכרמל (דאלית אל כרמל ועספיא), מנשה (ביישובים אור עקיבא, חדרה, ג'סר א-זרקא, חלק מיישובי מוא"ז חוף הכרמל), שרון, דן, ירקון, השפלה, ירושלים, שפלת יהודה (בבית שמש), ים המלח, לכיש, מערב לכיש, מערב הנגב, מרכז הנגב, דרום הנגב, אילת</p>
*ניתן לקיים התרעננות מוגדרת של רבע שעה לילדים ובאופן מדורג, ובתנאי שההפסקה תתקיים בסמוך למרחב מוגן תיקני בליווי מבוגרים. בעת הישמע התרעה יש להיכנס למרחב מוגן תקני בהתאם לזמן ההתגוננות.	
ניתן לקיים הלוויה בשטח פתוח של עד 20 אנשים. בעת קבלת התרעה יש לפעול על פי "הכי מוגן שיש" בזמן ההתגוננות העומד לרשותם.	
מרכזי ייחדי בבתי המלון של מחוסרי קורת גג - ניתן לקיים פעילות חינוכית בלתי פורמלית (פעילות הפוגה רגשית וחברתית (עד 30 ילדים בליווי 2 מבוגרים לפחות, בסמוך למרחב מוגן תקני, בעת קבלת התרעה יש להיכנס למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות).	
ניתן להפעיל בני נוער המתנדבים למד"א במסגרת תכנית המעורבות החברתית של משרד החינוך. אישור זה בתיאום משרד החינוך. נדרש לפעול ע"פ הוראות והנחיות מד"א ובכפוף להסכמת ההורים. נדרש לוודא כי קיים באמבולנס ציוד מיגון אישי לכל מתנדב. בעת קבלת התרעה יש ללבוש את ציוד המיגון האישי ולהיכנס למרחב המוגן המיטבי.	
ישיבות הסדר (משרד הבטחון) - ניתן לקיים פעילות התנדבותית בלבד בהתאם להגבלת התקהלות ובתנאי שניתן להיכנס למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות.	
מל"ג - ניתן לקיים פעילות מעשית לסטודנטים במקצועות הרפואה והבריאות בבתי החולים, מרפאות וקליניקות במקום שניתן להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות.	
מל"ג - ניתן לקיים הכשרה מעשית לסטודנטים במקצועות חינוך, טיפול ורווחה, ובתנאי שניתן להגיע למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות.	
נוער בסיכון - ניתן להפעיל תוכניות ילדים ונוער בסיכון לילדים בסמוך למרחב מוגן תקני בקבוצות של עד 30 תלמידים בהתאם למתווה/הנחיות משרד החינוך, ובתנאי שניתן להגיע למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות.	
ניתן להפעיל בני נוער מתנדבים בכפוף לנוהל 12 של משרד החינוך והרשות המקומית בסמוך מרחב מוגן תקני.	
ניתן לקיים פעילות בלתי פורמלית של עד 30 ילדים בסמוך למרחב מוגן תקני בליווי מבוגר ומדריך צעיר (מד"צ) לפחות.	

¹ מעונות יום- הפעלת ילדי עובדים חיוניים בגילאי לידה עד 3 בהתאם לתקנות חוק הפיקוח על מעונות היום.

² מסגרת ("מפ"ל") - מסגרת הנותנת מענה לילדי עובדים חיוניים במערכת הבריאות בגילאי 3 עד 12 בהתאם לנוהל הפעלת מסגרות לילדי עובדים חיוניים בחירום.

<p>ניתן להפעיל בני נוער מתנדבים בכפוף לנוהל 12 של משרד החינוך והרשות המקומית בתוך מרחב מוגן תקני.</p>	<p>אזורי הנחיה: *קו העימות, *גולן צפון וגולן דרום (קצרין וקדמת צבי)</p>
<p>ניתן לקיים פעילות בלתי פורמלית של עד 30 ילדים בתוך מרחב מוגן תקני בליווי 2 מבוגרים לפחות.</p>	<p>אזורי הנחיה: גליל עליון, אילת</p>
<p>נוער בסיכון - ניתן להפעיל תוכניות ילדים ונוער בסיכון לילדים בתוך מרחב מוגן תקני בקבוצות של עד 30 תלמידים בהתאם למתווה/הנחיות משרד החינוך.</p>	<p>אזורי הנחיה: מרכז הגליל, המפרץ, העמקים, הכרמל (דאלית אל כרמל ועספיא), מנשה (ביישובים אור עקיבא, חדרה, גיסר א- זרקא, חלק מיישובי מוא"ז חוף הכרמל), שרון, דן, ירושלים, שפלת יהודה (בבית שמש), ירקון, השפלה, ים המלח, לכיש, מערב לכיש, מערב הנגב, מרכז הנגב, דרום הנגב</p>
<p>חינוך מיוחד - ניתן לקיים פעילות חינוכית בתוך מרחב מוגן תקני בלבד. *בהתאם להנחיות משרד החינוך והרווחה.</p>	<p>אזור הנחיה: העמקים (בחלק מיישובי מוא"ז גלבע) מערב הנגב (בחלק מיישובי מוא"ז אשכול- אורים, גבולות וצאלים, ובחלק מיישובי מוא"ז שער נגב- ברור חיל, דורות ורוחמה)</p>
<p>חינוך מיוחד - ניתן לקיים פעילות חינוכית במקום שניתן להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות. *בכפוף להנחיות משרד החינוך והרווחה.</p>	<p>פיקוד הדרום באזורי הנחיה: מערב הנגב ביישובים בית הגדי, גבעולים, זרועה, יושביה, מעגלים, מלילות, שיבולים, שרשרת מערב לכיש ביישוב מבקיעים</p>
<p>פעילויות חינוכיות - ניתן לקיים פעילות חינוכית במקום שאפשר להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות.</p> <p>התקהלויות ושירותים - שטח פתוח- עד 50 אנשים. במבנה - ניתן לקיים התקהלות של עד 100 אנשים במקום שניתן להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות.</p>	<p>אזור הנחיה: השרון (ביישובים: טירה, טייבה, זמר, קלנסווה, אליכין, אבן יהודה, כפר יונה, פרדסיה, קדימה צורן, תל מונד, כל מוא"ז לב השרון, כל מוא"ז עמק חפר, כל מוא"ז חוף השרון)</p>
<p>פעילויות חינוכיות - ניתן לקיים פעילות חינוכית במקום שאפשר להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות.</p>	<p>אזור הנחיה: ים המלח ביישובים: מגילות ים המלח (אבנת, אלמוג, בית הערבה, ורד יריחו, מצפה שלם וקליה)</p>
<p>פעילויות חינוכיות - ניתן לקיים פעילות חינוכית במקום שאפשר להגיע ממנו למרחב מוגן תקני בזמן ההתגוננות.</p>	<p>פיקוד המרכז באזורי הנחיה: ירקון (בחלק מיישובי מוא"ז מטה בנימין) שרון (בחלק מיישובי מוא"ז שומרון) מרכז הנגב ביישובים בסנסנה ואשכולות</p>

	<p>באזור הנחיה: העמקים (ביישובים: כפר תבור, שבל-אום אל גנאם, דבוריה, ובחלק מיישובי מוא"ז גליל תחתון: אילניה, בית קשת, כדורי, שדמות דבורה, כפר קיש מנשה (ביישוב מעיין צבי))</p>
<p>חינוך מיוחד (מעונות שיקומיים) - ניתן לקיים פעילות חינוכית בתוך מרחב מוגן תקני בלבד. *בהתאם להנחיות משרד הרווחה.</p>	<p>אזורי הנחיה: קו עימות, גולן צפון</p>